

PORTFOLIO-OHJE – OPISKELIJAN TUKEMINEN AMMATILLISEN PORTFOLION RAKENTAMISESSA

Portfolio on ansioluetteloa täydentävä työnhaun asiakirja, joka mahdollistaa osaamisen näkyväksi tekemisen sekä sanallisesti että erilaisen visuaalisen materiaalin avulla.

Portfolion rakentaminen tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden kertoa kokemuksestaan, osoittaa taitonsa ja esitellä itsensä monipuolisesti ammatillisena osaajana.

Portfoliotyöskentelyn merkitys ei ole kuitenkaan ainoastaan työnäytteiden kasaaminen yksiin kansiin vaan se tarjoaa opiskelijoille myös tärkeitä työkaluja oman osaamisen tunnistamiseen ja sanoittamiseen, ammatillisen identiteetin ja -brändin rakentamiseen, itsetuntemuksen kasvattamiseen ja visuaaliseen tarinankerrontaan. Parhaimmillaan ohjattu portfoliotyöskentely auttaakin opiskelijaa työelämävalmiuksiensa kehittämisessä sekä henkilökohtaisten osaamispolkujensa rakentamisessa matkalla kohti kestäväää työuraa.

Opettajat ja ohjaushenkilökunta voivat monin tavoin edesauttaa opiskelijoiden vaikuttavaa portfoliotyöskentelyä. Seuraavaan listaan on koottu vinkkejä opiskelijoiden portfoliotyöskentelyn tukemiseen.

1. Korosta portfolio työskentelyn merkitystä opiskelijan työelämäosaamisen kasvattamisessa

Tulevaisuuden työelämä on kaiken aikaa liikkuvassa muutoksessa, joka heijastuu myös työelämään siirtymässä olevien uusien työntekijöiden työnhakuun. Työn sisältöjen muuttuessa ja erilaisia asiantuntijuuksia vaativien työtehtävien hakemisessa työelämään hakeutuvien opiskelijoiden on osattava esitellä osaamistaan monipuolisesti ja pystyttävä kiteyttämään oma osaajaprofiilinsa suhteessa kuluiinkin haettavaan työtehtävään. Portfolio työskentely tarjoaa tähän arvokkaita työvälineitä mahdollistaen oman osaamisen esiintuomisen vaikuttavasti. Parhaimmillaan portfolio työskentely parantaa myös opiskelijan itsetuntemusta ja helpottaa osaamisen tunnistamista, tunnustamista, sanoittamista ja esittämistä. Portfolio työskentely voidaanakin nähdä tulevaisuuden työelämän kannalta entistä tärkeämpänä työelämätaidona, jonka harjoitteluun kannattaa panostaa.

2. Auta opiskelijoita osaamisen tunnistamisessa

Oman osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on usein vaikeaa tehdä yksin. Osaamisen tunnistamisen apuna voi hyödyntää erilaisia harjoitustehtäviä, joita löydät esimerkiksi DigiUra-hankkeen tuottamalta Worklife Coach -verkkosivustolta

Harjoitustehtävien avulla opiskelija voi itse reflektoida omaa osaamistaan, jonka jälkeen opiskelijoita voi ohjata keskustelemaan harjoitustehtävien myötä tulleista havainnoista pareittain tai pienryhmissä. Osallistumalla keskusteluun opettaja tai ohjaaja voi tukea osaamisen tunnistamista ja sanoittamista esittämällä tukikysymyksiä. Opiskelijan omalle ajattelulle ja pohdinnalle on kuitenkin tärkeää jättää keskustelussa tarpeeksi tilaa.

3. Kannusta portfolion visuaalisen ilmeen kehittämisessä

Netistä löytyy lukuisia erilaisia portfoliosivustoja ja valmiita portfoliopohjia, joiden käyttämisen opiskelijaa voi ohjata. Painota kuitenkin sitä, että myös valmiiden pohjien kohdalla opiskelijan on hyvä muokata portfolion ulkoasua omien tarpeidensa mukaan ja oman itsensä näköiseksi.

4. Kannusta oman osaamisen dokumentoimiseen ja taltioimiseen

Ohjaa opiskelijoita dokumentoimaan työskentelyään ja taltioimaan työtään valokuviksi. Opintojaksojen sisällä opiskelijat voivat helposti unohtaa taltioida työskentelyprosessejaan

Tämän opiskelija huomaa usein vasta alkaessaan kasata ammatillista portfoliotaan ja etsiessään siihen sopivaa kuvamateriaalia. Kun osaamisen dokumentaatiota syntyy opintojaksojen sisällä luonnollisina osina, osaamisesimerkkien kasaamisen portfolioon helpottuu. Samalla opettaja tai ohjaaja voi auttaa opiskelijaa löytämään oman tapansa osaamisensa dokumentointiin.

5. Ota portfoliotyöskentely osaksi kurssien oppimistehtäviä

Entä jos antaisitkin opiskelijoille oppimispäiväkirjan sijaan tehtäväksi rakentaa kurssin sisällöistä osa ammatilliseen osaamisportfolioon? Portfolion kasaaminen on myös hyvä tehtävänanto kursseille. Voit hyödyntää sitä erityisesti projektimaisilla tai yhdessä työelämän kanssa toteutettavilla opintojaksoilla, joiden aikana opiskelijat harjoittelevat laajojen kokonaisuuksien hallintaa.

6. Muistuta, että portfolioita on tärkeä myös päivittää

Portfoliotyöskentelyä ohjatessasi muista painottaa, että ammatillisen portfolion sisältö elää läpi opiskelijan työuran. Mahdollisuudet sisällön kehittämiseen, muokkaamiseen ja vanhentuneiden sisältöjen poistamiseen kannattaa huomioida pohtiessasi opiskelijan kanssa sopivaa muotoa portfolion rakentamiseen. Ohjaa opiskelijaa myös personoimaan portfolioaan tarpeen mukaan, esimerkiksi haettavan harjoittelupaikan tai työtehtävän osaamisvaatimuksia ja sisältöjä huomioiden.

